

Innst. 249 S

(2011–2012)

Innstilling til Stortinget fra transport- og kommunikasjonskomiteen

Dokument 8:56 S (2011–2012)

Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Jan-Henrik Fredriksen, Ingebjørg Godskesen, Bård Hoksrud og Torkil Åmland om å ta opp svensk overvåkning av norske borgere etter FRA-loven med svenske myndigheter

Til Stortinget

Sammendrag

I dokumentet fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen ta opp svensk overvåkning av norske borgere etter FRA-loven med svenske myndigheter, og om nødvendig bringe saken inn for EU-domstolen.»

Forslagsstillerne mener at regjeringen bør ta opp FRA-loven med svenske myndigheter. FRA-loven påvirker rammebetingelsene for norske aktører innen Internett og telekommunikasjon, og forslagsstillerne mener derfor det kan være relevant å prøve lovligheten av FRA-loven i EU-domstolen dersom slike samtaler ikke fører frem.

Det vises ellers til dokumentet for nærmere begrunnelse for forslaget.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Anne Marit Bjørnflaten, Susanne Bratli, Siri Hov Eggen, Magne Rommetveit, Tone Merete Sønsterud og Line Vennesland, fra Fremskrittspartiet, Jan-Henrik Fredriksen, Ingebjørg

Godskesen, Bård Hoksrud og Arne Sortevik, fra Høyre, Øyvind Halleraker, Lars Myraune og Ingjerd Schou, fra Sosialistisk Venstreparti, Hallgeir H. Langeland, fra Senterpartiet, Janne Sjelmo Nordås, og fra Kristelig Folkeparti, lederen Knut Arild Hareide, viser til forslaget i Dokument 8:56 S (2011–2012).

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, viser til at FRA-loven fra 1. oktober 2012 blir utvidet slik at Sakerhetspolisen og Rikskriminalpolisen kan gis tilgang til informasjon innhentet av Forsvarets radioanstalt (FRA). Flertallet er kjent med at det er kontakt mellom norske og svenske myndigheter i denne saken.

Flertallet vil understreke at det er hensiktsmessig at norske myndigheter gjennom regulære samarbeidskanaler holder seg løpende informert om svenske myndigheters praktisering av FRA-loven, og at Stortinget blir orientert om eventuelle forhold av vesentlig betydning.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet fremmer følgende forslag:

«Dokument 8:56 S (2011–2012) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Jan-Henrik Fredriksen, Ingebjørg Godskesen, Bård Hoksrud og Torkil Åmland om å ta opp svensk overvåkning av norske borgere etter FRA-loven med svenske myndigheter – vedtas ikke.»

Et annet flertall, medlemmene fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig

Folkeparti, viser til at Post- og teletilsynet og Datatilsynet i 2008 gjorde en vurdering av den svenske FRA-loven og dens betydning for norske borgere. Spørsmålet var i hvilken grad loven ville føre til registrering av innholdet i norske borgeres elektroniske kommunikasjon når den passerer grensen til Sverige. Dette flertallet har merket seg at rapportene fra de to tilsynene viste at elektronisk kommunikasjon mellom Norge og utlandet i hovedsak krysser grensen til Sverige, og at kommunikasjonen i denne forbindelse vil kunne registreres i medhold av den svenske FRA-loven. I noen tilfeller vil elektronisk kommunikasjon mellom borgere i Norge også kunne finne veien via Sverige og følgelig bli gjenstand for mulig registrering.

Dette flertallet er opptatt av at hensynet til personvern blir ivarettatt når folk bruker elektronisk kommunikasjon. Dette flertallet viser til at Datatilsynet konkluderer med at FRA-loven har virkninger for personvernet idet den potensielt vil kunne ha en dempende effekt på frimodigheten og dermed ytringsfriheten i samfunnet.

Dette flertallet viser til at FRA-loven fra 1. oktober 2012 blir utvidet slik at Säkerhetspolisen og Rikskriminalpolisen kan gis tilgang til informasjon innhentet av Försvarets radioanstalt (FRA).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er ikke kjent med at det har vært kontakt mellom norske og svenske myndigheter angående FRA-loven, og viser til at Datatilsynets direktør Ove Skåra i en artikkel i aftenposten.no 17. desember 2011 heller ikke var kjent med at slik kontakt har funnet sted. Dette til tross for at loven trådte i kraft 1. desember 2009 og har vært gjenstand for kritiske rapporter fra både Datatilsynet og Post- og teletilsynet så tidlig som i 2008. Disse medlemmer påpeker at statsråden i strid med vanlig praksis ikke har fått anledning til formelt å svare på Dokument 8:56 S (2011–2012) i brevs form til komiteen, men at statsråden i et slikt svar kunne ha bekreftet eller avkreftet hvorvidt slik kontakt har funnet sted mellom norske og svenske myndigheter uten at Datatilsynet eller allmennheten har blitt orientert om dette. Disse medlemmer påpeker at FRA-loven påvirker rammebetingelsene for norske aktører innen Internett og telekommunikasjon. Disse medlemmer mener derfor det kan være relevant å prøve lovligheten av FRA-loven i EU-domstolen dersom samtaler med svenske myndigheter blir gjennomført og ikke fører frem. Disse medlemmer vil på denne bakgrunn fremme følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen ta opp svensk overvåkning av norske borgere etter FRA-loven med svenske myndigheter, og om nødvendig bringe saken inn for EU-domstolen.»

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti er kjent med at det er kontakt mellom norske og svenske myndigheter i denne saken og vil oppfordre til god myndighetsdialog. Disse medlemmer ber om at Stortinget holdes orientert om utvikling i saken på egnet måte fordi sakens karakter gjør det nødvendig med tett kontakt mellom norske og svenske myndigheter. Disse medlemmer foreslår at forslaget vedlegges protokollen.

Disse medlemmer fremmes følgende forslag:

«Dokument 8:56 S (2011–2012) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Jan-Henrik Fredriksen, Ingebjørg Godskesen, Bård Hoksrud og Torkil Åmland om å ta opp svensk overvåkning av norske borgere etter FRA-loven med svenske myndigheter – vedlegges protokollen.»

Uttalelse fra utenriks- og forsvarskomiteen

Utenriks- og forsvarskomiteen slutter seg i brev, datert 20. april 2012, til transport- og kommunikasjonskomiteens utkast til innstilling til Dokument 8:56 S (2011–2012) og har ingen ytterligere merknader.

Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen ta opp svensk overvåkning av norske borgere etter FRA-loven med svenske myndigheter, og om nødvendig bringe saken inn for EU-domstolen.

Forslag fra Høyre og Kristelig Folkeparti:

Forslag 2

Dokument 8:56 S (2011–2012) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Jan-Henrik Fredriksen, Ingebjørg Godskesen, Bård Hoksrud og Torkil Åmland om å ta opp svensk overvåkning av norske borgere etter FRA-loven med svenske myndigheter – vedlegges protokollen.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet.

Komiteen viser til representantforslaget og merknadene og rår Stortinget til å gjøre slikt

v e d t a k :

Dokument 8:56 S (2011–2012) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Jan-Henrik Fredriksen, Ingebjørg Godskesen, Bård Hoksrud og Torkil Åmland om å ta opp svensk overvåkning av norske borgere etter FRA-loven med svenske myndigheter – vedtas ikke.

Oslo, i transport- og kommunikasjonskomiteen, den 24. april 2012

Knut Arild Hareide

leder og ordfører

